

[Aksel Larsen.]

muligvis formelt komme i stand, men det ville ikke blive realitetsforhandlinger, eftersom fællesmarkedet i sin nuværende position overhovedet ikke er egnet til at forhandle hverken om et samarbejde på bredere basis med EFTA eller om en sammenslutning med EFTA eller overhovedet om optagelse af sådanne EFTA-medlemmer som England og Danmark. Det er en situation, som alment er kendt; derfor var det jo også, at EFTA på sit møde på Frederiksborg rådhus måtte undlade at henvende sig til fællesmarkedet, til kommissionen i Bruxelles, for at foreslå forhandling og nøjes med så at sige igennem dagspressen at meddele, at hvis der var nogen, der gerne ville forhandle med EFTA, så var EFTA naturligvis klar til at forhandle, men i øvrigt ville man sætte sig ned og vente på, om der kom nogen og ville forhandle. Det gjorde der som bekendt ikke.

Det fremgår af alt, hvad vi ved, og det fremgår også af udenrigsministerens redegørelse, at denne situation, som forelå ved EFTA-mødet i København, ikke er ændret, og at der ikke i nogen nær fremtid er udsigt til en ændring. Ja, udenrigsministeren henviste ganske vist i sin tale til det kompromis, der er opnået i Bruxelles ved forhandlingerne den 10. og 11. maj; hvorefter fællesmarkedets fælles varemarked skulle være en kendsgerning allerede den 1. april 1968 og altså ikke vente til 1970. Men det forhold sig jo med dette kompromis eller denne enighed som med det kompromis, der muliggjorde, at Frankrig igen indtog sin plads ved fællesmarkedets ministerrådsforhandlinger: man lavede dengang det kompromis, at man var enig om, at man fortsat var uenig, men at man i øvrigt under denne uenighed alligevel ville snakke sammen. Man har den 10. og 11. maj sluttet så at sige en rammeaftale, men derpå tilbagestår, hvad der skal fyldes i rammen, og der findes en masse kontroversielle elementer — udenrigsministeren har redegjort for dem i sin tale her — og det er et stort spørgsmål, hvor langt man når til enighed i disse forskellige spørgsmål; og uden at man når til enighed dér eller til en eller anden form for kompromis, er rammeaftalen naturligvis ikke noget særligt værd. Der er altså ikke

nogen umiddelbar udsigt til, at situationen forandres, hvad fællesmarkedet og dets organer angår, at det bliver mere forhandlingsdygtigt, og så kan vi jo derefter se på, hvordan det ser ud med Englands muligheder.

Jeg skal her bortse fra de NATO-problemer, vi kender, og fra det specielle forhold mellem Frankrig og England, som volder vanskeligheder nok, men så er der selve Englands betingelser for eventuelt at optage forhandlinger om medlemskab i fællesmarkedet og eventuelt at gå ind. Ja, dér har der været henvist til forskellige engelske udtalelser, deriblandt til premierminister Wilsons Bristoltale fra den engelske valgkamp. Jeg føler trang til at citere, som jeg mener, nogle betydningsfulde afsnit af premierminister Wilsons tale i Bristol den 18. marts, hvor han siger:

„Under de rette omstændigheder vil vi forhandle os ind i fællesmarkedet, holde hovedet højt og ikke kravle ind. Og vi vil gå ind i fællesmarkedet, hvis betingelserne er rigtige. Disse betingelser indebærer, at vi frit kan fortsætte at købe levnedsmidler og råvarer, som vi har gjort det i 100 år, på de billigste markeder — i Canada, Australien, New Zealand og andre Commonwealthlande — og ikke få denne handel ødelagt af de importafgifter, som de konservative er så villige til at lægge på landbrugsvarerne.“
Premierminister Wilson siger videre:

„Jeg vil til sidst gerne fremhæve to ting; for det første: de konservative er gået helt uden om det ene centrale spørgsmål, som de nægtede at besvare under de tidligere forhandlinger. Betragter de enhver britisk tilnærmelse til Europa som primært økonomisk eller — som mange gode europæere og visse konservative ledere hævder — som et skridt mod politisk og i sidste ende militær integration. Vi tror, at under de rigtige betingelser vil det være muligt og rigtigt, at vi tilslutter os EEC som et økonomisk fællesskab. Men vi forkaster enhver idé om supranational kontrol over Storbritanniens udenrigs- og forsvarspolitik.“

Så kan jeg nøjes med at tilføje, at premierminister Wilson til sidst afgav den deklaration: